

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Oslo 22. mars 2012

Høring om revidert fastlegeforskrift

Norges Optikerforbund (NOF) takker for tilsendt høring. Som kjent via tidligere høringer støtter NOF opp om den generelle tanken i samhandlingsreformen. Reformen synliggjør behov for å se på fastlegenes ansvarsområde.

I fremtiden vil det bli viktig å satse på helsefremmede og forebyggende arbeid. Folkehelsearbeid og styrket individrettet forebyggende arbeid i helsetjenesten, fokus på at den kommunale rollen skal utvikles og at en større del av helsetjenesten skal ytes av kommunene samt mer helhetlige og koordinerte tjenester, vil være viktig elementer for å sikre et godt tilpasset fremtidig helsevesen for befolkningen. Lokal tilgjengelighet for helsetjenester er et viktig element.

En tydeligere regulering av forholdet mellom landets fastleger og kommunene i forskrift vil gi større likhet i tjenestetilbudet. Samtidig er det viktig at en regulering av forholdet mellom kommune og fastlege ikke må gå utover helsepersonellrollen som innebærer nødvendig balanse når det gjelder plikter og rettigheter. Prinsippet gjelder alt helsepersonell da det til enhver tid skal være helsepersonellens vurderinger som skal legges til grunn i pasientbehandlingen.

I media har det vært til dels stor motstand mot forslagene i høringen. Et argument er at tid som i dag benyttes til pasientkontakt vil bli benyttet på papirarbeid, rapporteringer, byråkrati og møtevirksomhet. Da fastlegen har et overordnet ansvar for sine pasienter vil det være behov for at fastlegen inntar en mer koordinerende rolle. Det vil være viktig å utnytte den lokale helsetjenestens potensial ved å samhandle med andre helsepersonellgrupper til pasientenes beste. Tiden fastlegen ikke ser pasienter skal benyttes for å bedre det tverrprofesjonelle samarbeidet.

Forslag til forskrift setter blant annet krav til tilgjengelighet. Skal denne bedres, både i forhold til telefonkontakt og direkte pasientkontakt, er det et behov for avlastning av fastlegene. Optikerne har kunnskap om syn og synsfunksjonen og kan i så måte bidra.

På grunn av aldrende befolkning vil personer med alders- og livsstilsrelaterte øyeproblemer øke. Synstap relatert til diabetes, AMD, glaucom og andre tilstander er godt kjent i dag. Gruppen slagrammede med synsproblemer utgjør alene 6000 nye tilfeller årlig.

Det fremtidige behovet for habilitering og rehabilitering av sansetap (herunder synsfunksjonen) vil i tiden fremover kreve mer oppmerksomhet i kommunehelsetjenesten. Behovet for dette er underkommunisert. Uavhengig av hvilke tilbud denne pasientgruppen får i den kommunale helsetjenesten (oppfølging hjemme eller på kommunal institusjon), er tilgjengeligheten til øyehelsepersonell for disse pasientgruppene lav, spesielt lokalt.

Autoriserte optikere har kunnskap om de ulike pasientgruppene via sin bachelorutdanning. Det er etablert etter- og videreutdanning som styrker kompetansen. Flere samfunnsbehovs tilpassede videreutdanninger er under etablering. Optikeren er godt geografisk spredt i Norge slik at tilgjengeligheten er god.

Optikers bidrag for å hjelpe fastlegene kan være:

- Synsundersøkelse – optikere har bred kompetanseplattform og moderne utstyr.
- Ordinering av en lang rekke optiske hjelpemidler.
- Screening av synsfunksjonen hos barn, f.eks. i samarbeid med helsesøster og helsestasjon.
- Målrettede undersøkelser hos barn i skolealder.
- Undersøkelse og rådgivning innen synsergonomi og arbeidsplassoptometri.
- Være bindeledd mellom Hjelpemiddelsentralene og kommunehelsetjenesten når det gjelder synshjelpemidler og tiltak.
- Bidra innen utredning og oppfølging av synsfunksjonen hos ulike pasientgrupper som kommunen overtar et ansvar for etter samhandlingsreformen.
- Attester i forhold til førerkort.

Disse elementene har både forebyggende, habiliterende og rehabiliterende effekt.

Optikere opererer i hovedsak innen den private delen av helsevesenet. Optikertjenester i privat virksomhet har i dag ingen offentlige stønadsordninger. Ved innføring av dette innen spesifikke pasientgrupper vil tjenestene bli lettere tilgjengelig for pasientene – også på det kommunale plan. Det offentlige har også andre muligheter for å stimulere til bedre samhandling enn rent økonomiske.

Norges Optikerforbund mener at optikers generelle og spesifikke kunnskap vil kunne bidra til å gjøre intensjonene i revidert fastlegeforskrift mulig.

Vennlig hilsen

Hans Torvald Haugeto

Fagsjef

Norges Optikerforbund